

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.,
ve věci

žalobce: A. A. A., narozený dne X, státní příslušnost Irácká republika,
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,
proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor
cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort,
sídlem Masarykova 925/27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2024, č. j. KRPU-59349-23/ČJ-2024-040022-SV,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 2. 4. 2024, č. j. KRPU-59349-23/ČJ-2024-040022-SV, kterým byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajištěn za účelem správního vyhoštění a podle § 124 odst. 3 téhož zákona byla doba trvání zajištění stanovena na devadesát dnů od okamžiku omezení osobní svobody žalobce. V žalobě žalobce rovněž navrhoval, aby soud žalobě přiznal odkladný účinek.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žaloba

2. V žalobě žalobce předně uvedl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela neadekvátní povaze rozhodnutí a dostatečně se nezabývá jeho konkrétní situací. Uvedl, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli. Připomněl, že správní orgán má povinnost důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly, přičemž tyto skutečnosti musí být přesvědčivé a nezpochybnitelně doloženy ve spisovém materiálu.
3. Měl za to, že jeho zajištění je nezákonné, neboť protiprávní jednání, kterého se dopustil, nedosahovalo takové intenzity, která by znamenala naprostou nezbytnost jeho zajištění. Vyjádřil přesvědčení, že v jeho případě byly dány okolnosti, které odůvodňovaly uložení zvláštního opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Namítl, že žalovaná v napadeném rozhodnutí nevysvětlila, proč jednotlivá zvláštní opatření považovala za neúčelná či nerealizovatelná a proč jich nevyužila.
4. Žalobce namítl, že v napadeném rozhodnutí absentují dostatečně odůvodněné a podložené úvahy vedoucí k závěru, že nebude s orgánem veřejné moci spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří správní rozhodnutí o vyhoštění. Uvedl, že samotná skutečnost, že by mohl mařit a ztěžovat výkon rozhodnutí nemůže být bez dalšího jediným právně relevantním důvodem pro jeho zajištění. K tomuto poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, a uvedl, že závěry učiněné v tomto rozsudku lze aplikovat i na jeho případ, tedy na zajištění dle § 124 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Na podporu své argumentace žalobce rovněž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2017, č. j. 2 Azs 253/2017-37.
5. Dle žalobce byla žalovaná povinna výslovně, přehledně a logicky vysvětlit, ze kterých skutečností plyne obava, že se bude do budoucna chovat protiprávně a teprve na základě těchto konkrétních obav mohla učinit závěr, že je nezbytné přistoupit k zásahu do jeho osobní svobody.
6. Podotkl, že žalovaná své závěry stavěla na skutečnosti, že se žalobce na území členských států nachází neoprávněně a zároveň sem přicestoval bez příslušného oprávnění. Žalobce v této souvislosti uvedl, že mu v České republice ani v jiném členském státě nebyla uložena povinnost opustit území členských států a svým jednáním tak nemařil žádné rozhodnutí a na území členských států se rovněž nedopustil žádné trestné činnosti. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016-18, žalobce konstatoval, uložení zvláštních opatření nelze vyloučit pouze na základě neoprávněného pobytu cizince.
7. Ve vztahu k možnosti uložení zvláštních opatření žalobce dále namítl, že žalovaná postupovala nezákonně, neboť nedostatečným způsobem zhodnotila možnost jejich uložení, ignorovala většinu žalobcem uvedených skutečností a rozhodla v rozporu se správním spisem. Odůvodnění o nemožnosti uložení jednotlivých druhů zvláštních opatření bylo zcela obecné, přičemž žalovaná především odkazovala na jeho domnělou nebezpečnost a nedůvěryhodnost.
8. Žalobce dále namítl, že doba trvání zajištění byla stanovena v rozporu se zákonem, neboť napadeným rozhodnutím byla stanovena maximální doba zajištění, přičemž délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli. Uvedl, že ačkoliv žalovaná stanovení doby zajištění zdůvodnila, tak z odůvodnění není zřejmé, zda zohlednila konkrétní situaci žalobce. Připomněl, že při stanovení doby zajištění byla žalovaná povinna dbát jeho oprávněných zájmů a vyvarovat se nepřiměřenému zásahu do Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jeho soukromých práv, přičemž délku zajištění byla povinna transparentně a přezkoumatelně zdůvodnit. Dodal, že ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců nesmí být rozhodování paušalizované. V České republice ani v jiném státě nespáchal žádnou trestnou ani jinou protiprávní činnost a žalovaná tedy neměla dostatečně prokázáno, že by v případnou povinnost uloženou rozhodnutím o správním vyhoštění nerespektoval.

9. Podle žalobce žalovaná porušila základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), jakož čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech, jimiž je Česká republika vázána.

Vyjádření žalované k žalobě

10. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhla její zamítnutí pro nedůvodnost. K věci nejprve popsala skutková zjištění plynoucí z obsahu správního spisu. Žalovaná dále zdůraznila, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí a skutečností v něm uvedených jednoznačně vyplývá, že je důvodné nebezpečí, že žalobce bude v schengenském prostoru pobývat i po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a vzhledem k jeho dosavadnímu jednání existuje nebezpečí, že by mohl mařit či ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, a to i s ohledem na skutečnost, že by po svém propuštění pokračoval do Velké Británie.
11. Uložením zvláštních opatření se zabývala zejména na str. 7 a 8 napadeného rozhodnutí a jednoznačně dospěla k závěru, že nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření, a to i s ohledem na § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců, neboť z chování žalobce je zřejmé, že cílem jeho cesty je Velká Británie. Uvedla, že žalobce na území Evropské unie vstoupil úmyslně zcela nelegálně, když se rozhodl cestovat bez dokladů a nezajistit si vízum. Dle žalované dal žalobce tímto svým chováním najevo, že nehodlá respektovat právní předpisy upravující pobyt občanů třetích zemí na území Evropské unie natož povinnosti uložené zvláštním opatřením. Dodala, že žalobce přes území České republiky pouze tranzitoval, nikoho zde nezná, nemá finanční prostředky a ani schopen si je nijak zajistit. Žalovaná konstatovala, že na základě výše uvedeného je zřejmé, že v případě žalobce není uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců na místě, neboť by jejich uložení byl ohrožen výkon správního vyhoštění.
12. Žalovaná podotkla, že žalobci není vytýkán pouze neoprávněný pobyt v České republice, ale rovněž neoprávněný vstup na území a pobyt v několika členských státech Evropské unie, kde se žalobce úmyslně vyhnul hraniční kontrole na vnější schengenské hranici. Za lichý žalovaná označila argument žalobce, dle kterého mu nebylo vydáno žádné rozhodnutí o povinnosti vycestovat, a tedy žádné rozhodnutí nemaří. Dále uvedla, že žalobce ani neuvedl jaký konkrétní typ zvláštního opatření mu měl být uložen.
13. Konstatovala, že v napadeném rozhodnutí se rovněž zabývala překážkami vycestování žalobce zpět do Iráku i zásahem rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života. Žalovaná dále sdělila, že v napadeném rozhodnutí je rovněž dostatečně zdůvodněna doba zajištění žalobce, kde jsou uvedeny úkony, které musí být provedeny, a to včetně odhadu časového fondu pro jednotlivé kroky.
14. Závěrem žalovaný poznamenal, že dne 2. 4. 2024 bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce, které je pravomocné. Rovněž aktivně pokračuje příprava realizace správního vyhoštění žalobce, nyní je na příslušných orgánech Iráku ověření totožnosti žalobce a vystavení náhradního cestovního dokladu.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Posouzení věci soudem

15. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a podle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasila v písemném vyjádření k žalobě, a žalobce v zákonné lhůtě podle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců nenavrhł konání jednání a současně soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné pro rozhodnutí věci.
16. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu (a to i s ohledem na závěry rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, EU:C:2022:858) nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
17. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce byl dne 31. 3. 2023 kontrolován hlídkou OPKPE Ústí nad Labem u společného centra Petrovice – Bahratal, poté co mu byl odepřen vstup do Spolkové republiky Německo a byl vrácen zpět do České republiky. Žalobce byl dne 30. 3. 2024 v obci Hellendorf společně s dalšími 27 cizinci zadržen v kamionu s gruzínskou registrací. Jelikož žalobce neměl žádný cestovní doklad ani oprávnění k pobytu na území Schengenského prostoru, byl orgány Spolkové republiky Německo zajištěn a následně předán do České republiky. Následně dne 1. 4. 2024 bylo se žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění.
19. Žalobce dne 1. 4. 2024 vypověděl, že je státním příslušníkem Iráku, kurdské národnosti, trvale bydlí v X. Bydlel společně s matkou, sestrou a s otcem, který je v současné době ve vězení. Z Iráku odcestoval dne 3. 3. 2024 nelegálně za pomoci převaděče přes hranici pomocí kamionu do Turecka. Vozidlo zastavilo ve městě Aksaray v Istanbulu, a tak využil příležitosti a vystoupil. Svoji polohu si kontroloval na mobilním telefonu. Následně šel na autobusovou zastávku a přepravil se do centra Istanbulu, kde se v restauraci potkal s neznámým Arabem, který mu slíbil, že mu pomůže s cestou do Evropy. Dodal, že celou cestu neměl žádné své doklady totožnosti ani občanský průkaz. V Istanbulu zůstal několik dnů a poté byl odvezen osobním automobilem do města Edirne, kde nastoupil do kamionu. Ten jej odvezl na neznámé místo, kde byl naložen do osobního automobilu, který jej dopravil k továrně, kde opět nastoupil do kamionu, ve kterém bylo mnoho lidí. Tímto kamionem cestovali asi čtyři dny až do doby, než byli zadrženi německou policií. Dále uvedl, že celá tato cesta jej vyšla na 15 000 Eur, přičemž bylo domluveno, že celá částka bude zaplacená až poté co dorazí do cíle, kterým byla Velká Británie. Cesta byla organizována

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

převaděči a vydělal si na ni prodejem pozemků v místě svého bydliště. Do Velké Británie cestoval, neboť se v Iráku necítil bezpečně a chtěl tam začít pracovat.

20. Dále uvedl, že je mu známo, že do zemí Evropské unie, a tedy i do České republiky může cestovat jen s cestovním pasem a vízem, ale už dopředu věděl, že bude cestovat bez cestovního dokladu, a tak si o vízum nežádal. Cílem jeho cesty byla Velká Británie, kam chtěl cestovat přes Německo a Francii. Ve Velké Británii chtěl požádat o azyl. Z Iráku vycestoval, neboť se obával o svůj život, a to ze strany rodiny ženy do které se zamiloval jeho strýc a měl s ní tzv. nelegitimní vztah. Bratr této ženy jeho strýce zabil a jeho otec se následně pokusil o odplatu. Za tento pokus byl jeho otec uvězněn, přičemž následně bylo jemu a jeho otci bylo vyhrožováno. Do Velké Británie cestoval, protože chtěl utéci co nejdále, kde by ho nikdo nenašel. Žalobce dále uvedl, že s Iráckou vládou ani s policií neměl žádný problém, z jejich strany mu nehrozí nebezpečí, nebylo s ním nelidsky zacházeno a ani mu nehrozí trestní stíhání. Jedinou obavu má ze strany zneprátené rodiny. Policií mu bylo sděleno, že se věci nebudou zabývat a nepomůžou mu. V Iráku se kvůli tomu necítil bezpečně. Sdělil, že v žádné evropské zemi o azyl nežádal a na území České republiky ani v Evropě nikoho nezná. Na území České republiky ani Evropské unie nevlastní majetek ani zde nemá žádné ekonomické, kulturní ani společenské vazby. Uvedl, že jeho rodina má finanční prostředky ve výši asi 80 Eur, zároveň nezná na území České republiky nikoho, kdo by za něj mohl složit finanční záruku či za něj zaplatil ubytování. K možnému dopadu rozhodnutí o správním vyhoštění do jeho rodinného a soukromého života sdělil, že kdyby se vrátil do Iráku hrozí mu nebezpečí ze strany zneprátené rodiny a chce jen do Velké Británie. V případě propuštění by jel do Velké Británie, jelikož by se tam cítil bezpečněji a měl by tam lepší budoucnost.
21. Z provedené lustrace v informačním systému bylo zjištěno, že žalobce není držitelem žádného oprávnění k pobytu, které by mu umožnilo pobývat na území České republiky ani na území jiného členského státu Evropské unie. Žalovaná si opatřila informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 1. 9. 2023, popisující bezpečnostní a politickou situaci v Iráku. Jako podklad pro vydání napadeného rozhodnutí si rovněž obstarala závazné stanovisko Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, k možnosti vycestování cizince ze dne 2. 4. 2024, dle něhož vycestování žalobce do Iráku je možné.
22. Dne 2. 4. 2024 žalovaná vydala napadené rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění. Z obsahu správního spisu soud též zjistil, že rozhodnutím ze dne 2. 4. 2024, č. j. KRPU-59349-29/ČJ-2024-040022, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, které nabylo právní moci dne 13. 4. 2024 a jímž byl žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců vyhoštěn s tím, že mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace po dobu tří let od dne, kdy žalobce vycestuje z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace. Rozhodnutím byla žalobci současně stanovena doba k vycestování, a to třicet dnů od jeho právní moci a podle § 120a zákona o pobytu cizinců se na žalobce nevztahuje důvod znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.
23. Z jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v jeho nedostatečném odůvodnění. Soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Těmto požadavkům na odůvodnění rozhodnutí žalovaná v projednávané věci podle názoru zdejšího soudu dostála, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně popsala, z jakých skutkových a právních okolností vycházela, jakými úvahami byla při svém rozhodování vedena a co ji vedlo k zajištění žalobce. Soud proto dospěl k závěru, že žalovaná se konkrétní situací žalobce podrobně zabývala a napadené rozhodnutí je odůvodněno dostatečně a plně v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, tedy je přezkoumatelné.

24. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že „[z]vláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je

a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,

b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“),

c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo

d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.“

25. Podle § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců policie zvláštní opatření za účelem vycestování neuloží, jde-li o nezletilého cizince bez doprovodu nebo o cizince, u něž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu.

26. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit.

27. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, vyplývá, že má-li být využito mírnějších prostředků než zajištění, a to zvláštních opatření, musí být dán předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat. Tento názor vyjádřil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 283/2016-31, ve kterém uvedl: „Uložení zvláštních opatření proto musí být upřednostněno před zajištěním. Zároveň však uložená zvláštní opatření musí být skutečně účinná. NSS dovodil v řadě rozhodnutí, že volba mírnějších opatření, než je zajištění cizince, mezi něž lze řadit také zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na určité předpoklady. Cizinec musí být schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření a zároveň nesmí existovat důvodná obava, že by uložením zvláštního opatření byl ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Předpokládá se, že cizinec bude při realizaci tohoto opatření se

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

správními orgány spolupracovat a případnému výkonu správního vyhoštění se nebude vyhýbat. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince.“

28. Žalobce dále namítal, že se žalovaná dostatečně nezabývala použitím některým ze zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území. K tomu soud uvádí, že žalovaná se otázkami, zda lze žalobci uložit zvláštní opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, zabývala na straně 7 až 9 napadeného rozhodnutí a dospěla k závěru, že uložení těchto opatření není dostačující, neboť je zde nebezpečí, že by žalobce mohl ztěžovat nebo mařit správní vyhoštění. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaná o neuložení zvláštních opatření rozhodla i na základě § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců, neboť u žalobce bylo zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného státu. Dále uvedla, že jelikož žalobce vědomě a úmyslně nerespektuje povinnosti cizince, tak není zaručeno, že bude spolupracovat s orgány policie. Dle žalované je tedy důvěryhodnost žalobce oslabena a jeho jednání vzbudilo důvodnou obavu, že se buď bude na území České republiky skrývat, nebo vstoupí na území jiného členského státu bez patřičných povolení, neboť z jeho dosavadního jednání je tento úmysl zcela zjevný.
29. Žalovaná se tedy možností užití zvláštních opatření za účelem vycestování podle názoru soudu zabývala dostatečně a správně poukázala i na nedostatek finančních prostředků na straně žalobce, který ani v České republice nikoho nezná, tudíž je vyloučeno, aby žalobce (nebo někdo za něj) složil kauci nebo se u někoho ubytoval, když nemá dostatek finančních prostředků. I v tomto ohledu je rozhodnutí žalované přezkoumatelné.
30. Směrem k žalobci soud zdůrazňuje, že on sám při výslechu dne 1. 4. 2024 uvedl, že v České republice nikoho nezná a jeho rodina disponuje finanční částkou ve výši 80 Eur, která zjevně nepostačuje na zajištění ubytování ani na složení kauce. S ohledem na nedostatek finančních prostředků na straně žalobce je tak zcela zjevné, že uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců nepřipadá v úvahu. Ostatní alternativy pak rovněž předpokládají, že žalobce bude disponovat rozumným množstvím finančních prostředků, aby si zajistil ubytování a obživu, případně že bude znát někoho, kdo mu v tomto ohledu pomůže. Soud se zároveň shoduje se žalovanou v tom, že uložení zvláštních opatření za účelem vycestování by v žalobcově případě bylo nedostatečné a neúčelné, neboť žalobcovo dosavadní jednání vzbuzuje zásadní pochybnosti o tom, že by dodržel podmínky zvláštním opatřením za účelem vycestování stanovené. Soud v tomto ohledu považuje za zásadní, že žalobce vědomě vstoupil na území České republiky bez cestovního dokladu a oprávnění k pobytu, a již při vstupu na území Evropské unie se úmyslně vyhnul legálnímu překročení hraničního přechodu (cestoval v zadní části kamionu). Popsané jednání žalobce nasvědčuje tomu, že skutečně nerespektuje právní předpisy členských států Evropské unie (včetně České republiky) týkající se podmínek vstupu na území a pobytu na něm a že je za účelem dosažení svého cíle – tj. dostat se do Velké Británie a pracovat tam – ochoten porušovat právní předpisy. Za těchto okolností podle názoru soudu nepředstavují zvláštní opatření za účelem vycestování dostatečnou záruku toho, že by žalobce spolupracoval s policejními orgány při realizaci správního vyhoštění. Naopak existuje významné riziko, že by žalobce pokračoval v cestě do Velké Británie nebo by se skrýval, čímž by zmařil nebo ztížil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
31. Soud proto dospěl k závěru, že užití některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování nebylo v žalobcově případě namístě. Předmětná námitka tudíž není důvodná. Sám žalobce ostatně ani neuvedl, které konkrétní zvláštní opatření za účelem vycestování měla žalovaná. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v jeho případě použít. Soud zároveň nepřisvědčil žalobcovu názoru, že je napadené rozhodnutí paušalizované a důvodem k zajištění je pouze žalobcův nelegální pobyt na území České republiky. Soud zdůrazňuje, že kromě žalobcova nelegálního pobytu žalovaná zohlednila též nerespektování právních předpisů České republiky, snahu dostat se nelegálně až do Velké Británie a pracovat tam a nelegální překročení státních hranic České republiky a dalších přesně nezjištěných států nacházejících se mezi Českou republikou a Tureckem v zadním prostoru kamionu. Na těchto závěrech nemůže podle názoru soudu nic změnit ani žalobcovo tvrzení, že v České republice nepáchal trestnou ani protiprávní činnost.

32. Dále se soud zabýval námitkami žalobce směřujícími proti stanovení doby zajištění a jejímu odůvodnění. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že *„[p]olicie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“*
33. Z § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců plyne, že *„[d]oba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.“*
34. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že *„[h]lavním kritériem pro stanovení doby trvání zajištění je předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění ..., proto musí být v odůvodnění rozhodnutí o zajištění uveden výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění s uvedením odhadu jejich časové náročnosti“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Těmto požadavkům žalovaná v projednávané věci podle názoru zdejšího soudu dostala.
35. Žalobce namítal, že v napadeném rozhodnutí byla délka trvání zajištění stanovena nepřiměřeně bez řádného odůvodnění. Soud k tomu poznamenává, že délkou zajištění žalobce, výčtem úkonů, které je třeba učinit, včetně odhadu doby, kterou každý úkon zabere, se žalovaná podrobně zabývala na str. 9 až 10 napadeného rozhodnutí. Žalovaná především uvedla, že vzhledem ke skutečnosti, že žalobce nedisponuje cestovním dokladem, musí nejprve dojít k ověření jeho totožnosti, aby mu následně mohl být, ve spolupráci se zastupitelským úřadem Iráku, vydán náhradní cestovní doklad. Předně podotkla, že s procesem ověření totožnosti může začít až po uplynutí 7 dnů od umístění žalobce do zařízení pro zajištění cizinců, neboť v této lhůtě může žalobce požádat o mezinárodní ochranu. S žalobcem byla sepsána žádost o ověření totožnosti, která byla společně s fotografiemi žalobce a dalšími doklady zaslána na Ředitelství služby cizinecké policie. Následně správní orgán musí vyčkat reakce dožadovaného státu, přičemž doba vydání náhradního cestovního dokladu je různá a nejde ji přesně časově predikovat. Ve většině případů probíhá proces ověřování totožnosti cizinců ze třetích zemí a vydání náhradního cestovního dokladu řádově od 40 do 50 dnů (z vlastní činnosti je správnímu orgánu známo, že v případě Iráku je tato doba cca 40 až 60 dnů), přičemž tato doba se odvíjí od informací poskytnutých cizincem. Dále žalovaná zdůraznila, že bude nutné zajistit letenku a je nutné zajistit policejní eskortu přes jiné státy a vést jednání s domovským státem cizince o jeho zpětvzetí, kdy se doba k zajištění těchto záležitostí pohybuje kolem 30 dnů.

36. Z výše uvedeného je dle soudu zjevné, že žalovaná v napadeném rozhodnutí popsala výčet předpokládaných kroků potřebných k realizaci správního vyhoštění a odhad jejich časové náročnosti. Rovněž z odhadované časové náročnosti jednotlivých úkonů, které je třeba provést pro realizaci správního vyhoštění žalobce, je patrné, že doba trvání zajištění žalobce 90 dnů je přiměřená. Soud tedy uzavírá, že žalovaná přezkoumatelným způsobem zdůvodnila, proč přistoupila k zajištění žalobce na dobu 90 dnů a že jde o zcela realistický odhad doby potřebné pro realizaci správního vyhoštění žalobce. V tomto směru je rozhodnutí žalované zcela dostatečné a podle soudu žalovaná dostala požadavku plynoucímu z výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 93/2011-79.
37. K námitce, že v napadeném rozhodnutí absentují dostatečně odůvodněné a podložené úvahy vedoucí žalovanou k závěru, že žalobce nebude spolupracovat s příslušným orgánem veřejné moci, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o vyhoštění, soud opakuje, že žalobcovo výše popsané jednání je dostatečným důvodem pro uvedené závěry žalované. Pokud totiž žalobce vědomě nelegálně vstoupil na území Evropské unie veden především ekonomickými motivy (touhou žít a pracovat ve Velké Británii), soud nepochybuje o tom, že by v podobném jednání pokračoval i nadále a snažil by se dokončit svou cestu do Velké Británie. Vzhledem k tomu, že žalovaná všechna tato zjištění v napadeném rozhodnutí popsala, pokládá soud její úvahy o tom, že žalobce nebude spolupracovat s příslušným orgánem veřejné moci, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o vyhoštění, za dostatečně odůvodněné. Citovaná zjištění pak vycházejí z výpovědi samotného žalobce, a tudíž mají dostatečnou oporu ve správním spisu, resp. nejsou nepodložené. Soud proto vyhodnotil předmětnou námitku jako nedůvodnou.
38. K obecným tvrzením žalobce, že žalovaná musí důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by zajištění odůvodňovaly, a tyto skutečnosti musí být přesvědčivé a nezpochybnitelně doloženy ve spisovém materiálu, soud konstatuje, že žalovaná těmto požadavkům dostala. Její rozhodnutí přitom vychází z konkrétní situace žalobce, jak byla popsána výše a jak je zachycena ve správním spisu. Soud proto napadené rozhodnutí nepokládá za šablonovité či paušální.
39. Žalobce dále v žalobě bez jakéhokoli upřesnění namítal, že žalovaná porušila základní zásady činnosti správních orgánů, čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Takové obecné námitky nemají kvalitu žalobního bodu, neboť každý žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení nebo závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS). Obdobně např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 134/2005-44, Nejvyšší správní soud konstatoval, že za žalobní body nelze považovat ani prostý výčet paragrafů správního řádu, které údajně žalovaný porušil, ani jejich parafrázi bez jakékoli specifikace.
40. Předmětné obecné námitky žalobce tudíž nelze vypořádat jinak než obecným způsobem. Soud proto konstatuje, že po prostudování napadeného rozhodnutí neshledal porušení základních zásad činnosti správních orgánů ani čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod.

41. O návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě soud samostatně nerozhodoval, neboť soud ve lhůtě pro rozhodnutí o přiznání odkladného účinku rozhodl ve věci rozsudkem, a rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě se stalo bezpředmětným.
42. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že vyhodnotil žalobu v mezích žalobních bodů jako nedůvodnou, a proto ji výrokem I. podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
43. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaná, již nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadovala, proto soud výrokem II. vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 29. dubna 2024

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.